

odrasli človek še sam sebe ne pozna. Otroci, ki bi v šoli kaj koristnega o teloslovju slišali, pripovedovali bi to doma staršem, pa bi se ta znanost vendar s časoma razširila med narodom. (Živio.)

Buzolić predgovorniku sicer prav daje, ali vendar ni zato, da bi se tukaj predmeti za narodno šolo specialno naštevati, ker se to že v 2. točki resolucije samo po sebi razumeva. Govorniku se ta predlog popolnoma brezpotreben dozdeva, pa tudi nič novega v njem ne vidi. V Cislajtitaniji se že uči antropologija in učitelj ima dosti druge prilike otroke o človeškem telesu poučiti. Cilj pedagogije je, da po skušnjah in pravih znanstvenih načelih seznanimo otroke s koristnim in potrebnim. (Živio.)

(Dalje sledi.)

Matematična terminologija.

Sostavil prof. Ivan Tušek.

(Dalje.)

II.

Halbbegrenzt — polomejen.
 Halbkreis — polokrog.
 Halbkugel — polutka, polobla, polokrogla.
 Halbmesser — polomér.
 Harmonische Theilung — soglasna razdelba.
 Heptagon — heptagon.
 Heterogen — raznovrsten.
 Hexagon — heksagon.
 Hinterglied — zadnjak.
 Höhe — višina.
 Höhler Winkel — vbokli kot, vdolbeni kot.
 Homogen — istoven, istoroden.
 Homogenität — istovnost, istovrstnost.
 Homolog — istoimen, a, o.
 Horizontal — horizontalen, vodoraven.
 Hunderter — stotica.
 Hundertstel — stotina.
 Hyperbel — hiperbola, kosatica.
 Hyperbolischer Bogen — hiperbolični lok.
 Hypothenuse — hipotenuza, podpona.

Hypothesis (Bedingung, Annahme, Voraussetzung) — pogoj.

I.

Identisch — istoveten, isti, istoveljaven.
 Ikosaeder — ikozaeder.
 Imaginär — imaginaren, umišljen.
 Incommensurabel — nesoméren.
 Index — kazalka.
 Indirekter Beweis (ex absurdo) — dokaz iz protivja, indirektni dokaz.
 Induction — indukcija, navod.
 Inneres Glied — notranji člen.
 In sich selbst zurückkehrende Linie — v-se vračajoča se črta.
 Ins Unendliche theilbar — brezkončno delen.
 Intensive Grösse — intenzivna ali nerazširjena količina.
 Involution — involucija, vvojek.
 Irrational — nerazložen.
 Irregulär — nepravilen.
 Isoperimetrisch — istoobsežen istega obsega.

K.

Kallote — kapica.
 Kante — rob.
 Kantenwinkel — robji kot.
 Kapital — glavnica, kapital, istina.
 Kathete — kateta, zatezica.
 Kegel — kegel, stožec.
 Kegelschnittlinie — črta stožnica.
 Keil — klin.
 Keilförmiger Ausschnitt — klinasti izsek.
 Kettenbruch — sovezni vlomak ali drob.
 Kettenregel — sovezni račun.
 Klammer — zaporka.
 Klasse — razred.
 Körper — teló.
 „ runder — okroglo teló.
 „ eckiger — oglató teló.
 Körperinhalt — telesnina, vsebina.
 Körperlicher Raum — telesni prostor, telesnina.
 Körperliches Dreieck — telesni triogelnik.
 Körpermass — telesna mera, mera za telesa.
 Körperwinkel — telesni kot, ogel.
 Kongruent — skladen.
 Konisch — stogast.
 Konvergent — primičen, stičen.
 Korrespondirende Punkte — nasproti ležeče točke, protitočke.
 Korrespondirende Winkel — protikoti.
 Kreis — krog.
 Kreisabschnitt — krogov odsek.
 Kreisabschnitt — krogov izsek.
 Kreisbogen — krogov oblok.
 Kreislinie — črta krožnica, krog.
 Kreisring — kolobar.
 Krumm — kriv.
 Krummgebrochene Linie — krivo prelomljena črta.

Krummlinig — krivočrten.
 Kubikwurzel — tretji koren, kubični koren.
 Kubus — kubus, kocka, tretja vzmož (potenca).
 Kugel — krogla, obla.
 Kugelabschnitt — krogelni odsek.
 Kugelausschnitt — krogelni izsek.
 Kugeloberfläche — krogelna površina.
 Kugelzone — krogelni pas.

L.

Längenmass — dolgostna mera.
 Lebensrente — dosmrtni dohodek.
 Lehrsatz, lemma — dovod, lema.
 Leitstrahl (radius vector) — črta, prevodnica.
 Lineareinheit — linearna edinica, dolgostna edinica.
 Linie — črta.
 Logarithmentafel — logaritmovnik.
 Logarithmus — logaritem.
 Ludolfische Zahl — ludolfovo število.

M.

Mantelfläche — plašč, obstransko površje.
 Mantisje — mantisa, pridavek.
 Materie — tvar, tvarina.
 Materieel einerlei — v bitnosti tisti.
 Mathematik — matematika.
 Maximum — maksimum, največje.
 Mehrgliedriger Ausdruck — mnogóčlenik.
 Meridian — poldnik, poldnevnik.
 Messen — meriti.
 Methode — metoda, način.
 Metius'sches Verhältniss — Metijeve priméra.
 Minimum — minimum, najmanje.
 Minuend — minuend, odštevanec, zmanjševanec.

Minus — manj.	Multiplicand — multiplikand, poštevanec, množeneč.
Minute — minuta.	Multiplication — množitev, poštevanje.
Mischungsrechnung — zmešniračun.	Multiplicator — multiplikator, poštevec, množivec.
Mittelpunkt — središče.	Multipliciren — množiti poštovati.
Mittelpunktswinkel — središčni kot.	
Mittelpunktsgleichung — središčna enačba.	
Mittlere geometrische Proportionale — srednja geometrijska razmerna.	
Monom — enočlenik.	

N.

Näherungsbruch — približni drob.
Nebenwinkel — sokot.
Nebenseite — diagonala.

(Dalje prih.)

Umetnost.

Dobili smo za novo leto štiri zvezke lepega dela za orglarje in cerkvene pevce pod imenom: »Napevi cerkvenih pesem«, nabral in za petje postavil Andrej Vavken, učenik v Cerkljah. II. zvezek obsega tri pesmi za misijon, dve pesmi za sv. obhajilo in eno mašno pesem; III. zvezek ima šest Marijnih pesem: »Šmarnična«, »Slava Mariji«, »Marijina lepota«, »Prisega Mariji«, »V slavo Mariji majnikovi«, »Marija tolažnica«; IV. zvezek ima tudi eno obhajilno in pet Marijnih pesem: »Slovo od cerkve Marijne«, »Lepota Marije Device«, »Češčenje M.«, »Darček za M.«, »O slovesnosti M. majnikove«. G. izdatelj je že v svojih prejšnjih zvezkih pokazal, kako milo mu peje domača struna; v pričujočih pesmih pa veje še v lepih melodijah nekaki posebni umetniški duh, kateri se v današnjih pesmih redko še dobiva. Živo priporočamo tedaj te napeve vsem gg. orglarjem in cerkvenim pevcem. Prodaja jih Giontini zvezek po 30 kr.

Šolsko obzorje.

Iz Zagreba. Pedagogičko društvo je vlada dovolila, ter se je že ustanovil začasni odbor. Predsednik društvu je za sedaj g. Ivan Filipović, tajnik g. Tomaž Ivkanec in blagajnik g. Ljudevit Modec. Omenjeno društvo je prvo društvo te vrste na Hrvatskem, vse oči so sedaj obrnjene vanj, vse se nadeja najboljšega uspeha. Več o tem novo oživljenem društvu prihodnjic. *) — Novo leto nam je prineslo tudi nov pedagogički list, ki ga bo vredoval g. Filipović z imenom »Prosvjeta« (omika), in bo vsako sredo na celi poli z mesečno priložnostjo pedagogičko-znanstvenih del izhajal. Ako pod težkim bremenom marljivi gosp. vrednik ne vpeša in ako materijalnih zaver ne bo na poti življenju tega novega lista, imeli bomo hrvatski učitelji nič manj kot tri pedagogičke liste. Vredno je vedeti, da se naše pedagogičko delovanje tudi po splošnih glavnih šolskih principih razlikuje.

»Šolski prijatelj«, ki nastopa 5. leto svojega življenja, brani državno šolo in hoče, da se šola popolnoma iz soseskinih rok odterga, »Napredak« pa, ki

*) Prosimo.

Vredn.